

¡ESTA CASA NO ES UN HOTEL!

Manual de educación emocional para padres de adolescentes

Irene Orce

Penguin Random House Grupo Editorial, SAU. Barcelona, 2014

ISBN 978-84-253-5160-0

Les nombroses publicacions que darrerament s'estan produint en el context del *couching* per a professionals i famílies es poden afegir al creixent interès de molts col·lectius per al coneixement del *mindfulness* i totes les pràctiques en la vida diària que se'n puguin derivar. Dins d'aquest entorn, que no pretén altre efecte que sentir-se més a prop de nous coneixements, fugir de la culpabilització i fer passos per poder pensar quines són les actuacions més propícies en les dinàmiques relacionals i vinculars de la nostra convivència, s'han escrit força textos que tenen la intenció d'ajudar les persones a enfrontar-se sense por als canvis que es produeixen al seu voltant, tant en la feina com en l'àmbit familiar.

Avui estem davant d'un llibre, d'agradable lectura i divertides formes de l'anecdota quotidiana, que ens acosta a una visió sana i, per què no dir-ho, valenta, per enfrontar la sempre complexa etapa de l'educació dels fills/es adolescents. Irene Orce, periodista, professora universitària i *coach*, intensament relacionada amb el prestigiós *coach* i formador Borja Vilaseca, ens parla des de la sinceritat, sense més pretensió que pensar en veu alta i plantejar les complexes conflictivitats que sorgeixen en l'entorn familiar des del sentit comú i una alliberada desculpabilització.

Aquesta honestat ja ve reconeguda a les primeres planes, quan l'autora mateixa reconeix no ser mare de cap fill adolescent, atès que els seus fills encara es troben en la primera infància. Ha pogut, tanmateix, entrevistar a fons més d'un centenar d'adolescents i fer un treball profund amb les seves famílies, fet que li ha permès extreure alguns trets comuns en totes les famílies amb fills adolescents, tot i que no s'oblida que cada individu és únic i diferent. És comú a moltes famílies la sensació de perdre el control i sentir no tenir prou recursos per poder ajudar els seus fills. Aquest fet també comporta la incapacitat dels pares per ajudar-se a sí mateixos, de tal manera que les frustracions estan garantides. Molts fills adolescents posen dificultats a la comunicació i això fa créixer la sensació d'impotència de les seves famílies: les escenes d'incomprensió, conflicte i sofriment mutus es repeteixen d'una manera sistemàtica.

Per tant, és obvi entendre que la comprensió cap als fills requereix una prèvia comprensió de l'adult a sí mateix per tal de poder-ne obtenir algun resultat satisfactori. La vida de l'adolescent està farcida de llums i ombres, marcada invisiblement per la presència dels seus propis pares. Igual que, per als pares, la presència d'un fill adolescent els obliga a recuperar i fer reviure l'adolescent que varen ser.

El llibre recull testimonis sincers d'adolescents, de molt variades vivències. És clarament colpidor el pròleg, extret del diari d'una noia de 17 anys, on explica la gran incomprensió que se sostrau en la relació amb els seus pares. Al marge de tots els conflictes que relata, sempre marcats per la diferent voluntat de comprensió mútua, reconeix que alguna cosa està canviant dintre d'ella: «em sento en terra de ningú, flotant entre la nena que era i la dona que m'agradaria ser». Penso que aquest és un dels punts fonamentals de la identitat de l'adolescent, aquest espai incert que el situa en un moment a l'entremig entre la seva infantesa,

a la que encara veu recent i pròxima, i la seva edat adulta davant la qual s'hi col·loca amb tota la convicció i fortalesa. Una etapa plena d'il·lusions, dubtes, incerteses i decisions arriscades.

El llibre desenvolupa en tres parts la qüestió de la comunicació entre pares i fills, les tensions emocionals que es fan difícils de gestionar i l'essència de l'ofici de fer de pares, que no s'aconsegueix pel simple fet de tenir fills. Podem llegir, en un to planer i molt clarificador, una mirada sense cap escrúpol dels comportaments típics de molts pares i mares que, en el fons i la forma, es comporten com adolescents o inclús com infants immadurs. Es tracta d'aquestes persones (que tots coneixem) que no han superat la seva adolescència i s'hi han acomodats malgrat el pas dels anys. A aquest aspecte hi fa una inqüestionable crítica al nostre desfasat sistema educatiu que *'no ofereix les eines necessàries per sobreviure emocionalment i prosperar professionalment'*. Un sistema educatiu que no sap adaptar-se al canvi d'època que ens toca experimentar i que encara està basat en els paràmetres que es van crear durant la revolució industrial. La crítica persisteix en què s'instrueix als alumnes a llegir, escriure, calcular i memoritzar, però no se'ls sol ensenyar a pensar per sí mateixos. Per tant, la creativitat, l'autoestima i la confiança en un mateix estan molt lluny de ser matèries troncales en les nostres escoles i els nostres instituts.

En aquest procés que viuen molts adults com a adolescents perennes, insisteix molt en proposar fer un entrenament personalitzat per tal d'aconseguir ajudar als propis fills a ser qui realment són i no qui voldrien els seus pares que siguin. El treball, al marge de molts descobriments íntims i personals, convida a agilitzar el diàleg entre els membres de la parella, permetent un entorn d'harmonia que tindrà, sense cap dubte, efectes possibilitadors en el procés maduratiu dels fills. En això, proposa preservar en totes les parelles el cultiu i l'ús sistemàtic dels elements racionals, emocionals, afectius i de compromís en la tasca educativa i madurativa dels fills.

La lectura d'aquest llibre ens pot obrir moltes portes a pensar i reconsiderar aspectes de l'educació dels adolescents que no sempre es tenen en compte en l'àmbit educatiu. Un llibre ple d'anècdotes, de frases ben raonades i argumentades, d'escenes plenes d'humor i comicitat (ja el mateix títol n'és una mostra) i, sobretot, amb un important component de sinceritat personal, que és la condició essencial per enfrontar-se als canvis i a la comprensió de l'altre.

L'autora deixa pel final un *Test de Paternitat Conscient*, que pot servir com a inici d'un treball més profund en el nostre acompanyament a les famílies, i un emocionat seguit de dedicatòries i reconeixements a totes les persones que han intervingut, des de diferents espais, a fer possible aquesta publicació.

Jaume Forn i Rambla